

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-730

14.7.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Reise/reisegods

Avbrutt ferie – utgifter til leie av jaktterreng en arrangementsutgift? – fal. § 2-1.

Sikrede hadde leid et jaktterreng med jakthytte høsten 2020. To dager inn i leieperioden skadet sikrede ankelen, slik at han ikke kunne gjennomføre resten av den planlagte ferien. Sikrede krevde erstatning for avbrutt ferie på grunn av skaden, og mente at utgiften til jaktopplevelsen måtte regnes som utgift til et arrangement. Sikrede anførte subsidiært at selskapet hadde brutt informasjonsplikten i fal. § 2-1 ved ikke å ha opplyst om at utgifter til jaktterreng ikke ble regnet som en arrangementskostnad. Selskapet innvilget erstatning for tapt ferie og transport til lege, men avslo å dekke utgiftene til leie av jaktterrenget, da utgiften ikke kunne regnes som en forhåndsbetalt billett til et arrangement, slik forsikringsvilkårene krever. Nemnda kom til at utgiftene til leie av jaktterreng ikke kunne regnes som forhåndsbetalte billetter til et arrangement. Nemnda kom videre til at selskapet ikke hadde brutt informasjonsplikten ved tegning.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: ca. kr 50 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for utgifter til leie av jaktterreng og overnatting under dekning for avbrutt reise etter at sikrede ble skadet på reise.

Sikredes reiseforsikring har følgende dekning for skade på reisen:

Ved **uventet og akutt sykdom eller skade** som er oppstått og må behandles på reisen - erstattes nødvendige merutgifter til:

(...)

Avbrutt ferie

– Feriekompensasjon - reiser av inntil 5 ukers varighet

Ved akutt sykdom eller skade som medfører

- sengeleie som følge av behandling/undersøkelse hos lege på stedet
- sykehusinnleggelse

gis det kompensasjon med kr 750 per dag, fra og med dagen for første legebesøk/første dag innlagt på sykehus, inntil 10 dager per reise.

– Tapte feriedager

For feriereiser som avbrytes pga erstatningsmessig hjemtransport eller fremskyndet hjemreise - dekkes tapt ferie med inntil kr 1 500 pr dag/per sikret.

Erstatningen gis for betalte utgifter til transport og losji, kurs og konferanser, forholdsmessig etter hvor mye av planlagt ferie som ble avbrutt. Ved reise med egen bil, regnes totalt kr 2,50 per km og med egen fritidsbåt (kr 5 per nautisk mil) tur/retur fra bostedsadressen til det stedet reisen ble avbrutt.

(...)

Når det gis erstatning for avbrutt ferie dekkes også forhåndsbetalte billetter til arrangementer (fotballkamp, konsert o.lign.) du ikke fikk benyttet pga sykdommen/skaden.

(...)

Sikrede reiste på sin årlige jakttur i Norge 6.9.20. Planlagt hjemreise var 9.10.20. Fra 10.9.20 til 20.9.20 hadde sikrede leid jaktterreng og en seter til overnatting av en lokal utleier. Kostnaden for leie av jaktterreng og overnattingen var på kr 100 000. Han hadde invitert to slektninger til å delta på rypejakten sammen med ham. Resten av ferien skulle sikrede gå på fjellturer og kjøpe ledige dagskort til fiske- og jaktterreng.

Sikrede skled 12.9.20 på vått underlag og fikk påvist et brudd i ankelen hos lege. Sikrede måtte deretter holde seg i ro og sitte med beinet høyt. Han fikk dermed bare benyttet jaktterreng to av ti dager, og fikk avbrutt den samlede ferien sin 28 dager tidligere enn planlagt. Sikredes slektninger benyttet jaktterreng også etter skadetilfellet. Sikrede kunne pga. bruddet ikke reise hjem før 20.9.20.

Sikrede rettet krav om erstatning for avbrutt ferie til selskapet. I den påfølgende dialogen med selskapet forklarte sikrede at formålet med turen var høstjakta, og at han på grunn av den årlige tradisjonen har medlemskap i Norges Jeger og Fiskerforbund (NJFF). Reiseforsikringen var kjøpt gjennom NJFF. Sikrede krevde kr 80 000 for de åtte dagene han ikke kunne jakte og kostnader til biltransport til sykehuset på kr 380. I tillegg krevde sikrede feriekompensasjon på kr 1 500 per dag i de 28 dagene ferien skulle ha vart, totalt kr 42 000.

I selskapets oppgjør av 13.10.20 fremgår det at selskapet dekket deler av sikredes krav, med følgende begrunnelse:

(...) Vi anser ikke jaktturen som en billett til et arrangement. Dette er hele turen inkludert overnatting for en del av reiseperioden. Dette er ikke et arrangement du skal på en dag, men selve turen.

Vi har i dette tilfellet valgt å gi deg kompensasjon for tapte feriedager med inntil 1500,- per dag. Vi har da gitt deg kompensasjon fra 12.09-09.10. Kompensasjon blir da beregnet utifra hva du hadde betalt totalt for jaktturen, og da din dagspris oversteg maks dekning på 1500,- per dag, er det 1500,- som er lagt til grunn i beregningen av kompensasjonen.

I tillegg har vi utbetalt erstatning for transport tur/retur sykehuset.

Vi har idag utbetalt 42.380,- til oppgitt konto. Hvorav 42.000,- er kompensasjon for 28 tapte feriedager.

Sikrede klaget 26.10.20 på selskapets avgjørelse og anførte at hele kravet på kr 80 000 var omfattet av forsikringen bl.a. fordi sikredes jaktopplevelse måtte kvalifiseres som et "arrangement".

Selskapets kundeombud opprettholdt 30.10.20 selskapets avgjørelse. Begrunnelsen var at kjøp av tilgang til et jaktområde en uke på høsten ikke kunne likestilles med å kjøpe en "billett" til et arrangement, og at kjøpet heller utgjorde en rettighet til å disponere over et område én uke. Kundeombudet opplyste at selskapet hadde vurdert det slik at den dekningsmessige skaden, ankelbruddet, medførte et stort udekket tap for sikrede. Selskapet valgte derfor å gå utover vilkårene ved å inkludere utgiften til leie av jaktområdet i beregningsgrunnlaget for erstatning for tapt ferie.

Saken ble deretter brakt inn for Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for utgifter til jaktkort/terreng som en arrangementsutgift under vilkårene. Sikrede skulle ikke på en jaktreise; jakten inngikk som en del av fritidsreisen, som en opplevelse eller et arrangement. Formålet med turen var også å gå turer i fjellet, og rypejakten inngikk som et arrangement på deler av reisen, altså var det ikke kun en jakttur.

Sikrede avviser at formuleringen arrangement tidsmessig kan begrenses til én dag. Dersom det er ment en slik begrensning, burde dette ha kommet klart frem av vilkårene.

Sikrede mener et jaktkort knytter seg til en opplevelse i en avgrenset periode på et avgrenset geografisk område. Et jaktkort tilsvarer jaktverdenens billett, og er noe man må kjøpe for å kunne delta på jaktarrangementet. Sikrede viser til at jaktarrangementet utgjør hoveddelen av leieutgiften til utleier, da overnattingen kun utgjør en liten del, og at utleier må regnes som en arrangør som tilbyr et jaktarrangement.

Videre anfører sikrede at begrepet "arrangement" favner vidt, da vilkårene gir eksempler som "fotballkamp, konserter o.lign.". I tillegg angir selskapet på sine nettsider som en kundefordel for Reise Pluss-kunder at forsikringen dekker forhåndsbetalte billetter til "arrangementer og utflukter". Utgifter til jakt- og sportsfiske må klart anses som likestilt med utgifter til sportsarrangementer eller musikkfestivaler.

Sikrede viser til at en billett til å besøke for eksempel Legoland eller dyrehage fremstår som dekningsmessig, selv om det ikke er tilrettelagt på annen måte enn at det er etablert et avgrenset område for opplevelser. Sikrede anfører at utgifter til fiskekort, jaktkort, leie av terreng med videre er dekket all den tid det ikke er særskilt unntatt, og at begrepet "arrangement" ikke kan anses forbeholdt opplevelser der man er passiv tilskuer, som på fotballkamp eller teater.

Sikrede viser til at også forsikringsmeklerne som fremforhandlet avtalen mellom NJFF og selskapet forstår jakt- og fiskeavgift som omfattet av vilkåret, og at utgiften ville vært dekket under avbestillingsdekningen dersom skaden hadde oppstått før avreise. Det er selskapet som har risikoen for at vilkårene ikke er tilstrekkelig klart utformet, og tvil om avtalevilkår skal tolkes til fordel for forbrukeren, jf. avtaleloven (avtl.) § 37 første ledd nr. 3.

For det tilfellet at sikrede vinner frem med at jaktutgiftene er en arrangementskostnad, skal den samlede erstatningen være kr 89 629 (kr 71 520 + kr 8 729 + kr 380). Sikrede kan ikke se at det er grunnlag for å redusere erstatningen fordi sikrede fikk besøk av to slektninger, da disse ikke har betalt noe.

For det tilfellet at Finansklagenemnda kommer til at utgiftene til jaktterreng ikke er å anse som en arrangementskostnad, anfører sikrede at selskapet plikter å også trekke inn utgiftene på kr 89 629 som beregningsgrunnlag for tapt ferie, og selskapet kan ikke se bort fra denne reisekostnaden.

Sikrede anfører subsidiært at selskapet har brutt informasjonsplikten i forsikringsavtaleloven (fal.) § 2-1 ved ikke å ha opplyst om at utgifter til jaktterreng ikke regnes som en arrangementskostnad. Sikrede mener at forsikringsavtalen er en forsikring for jegere og sportsfiskere, ettersom den ble fremforhandlet av NJFF. Dette forholdet burde derfor vært tydelig kommunisert. Sikrede krever å bli stilt som om forsikringen dekket leie av jaktterreng som en arrangementskostnad.

Sikrede påpeker at det faktum at forsikringsavtalen er fremforhandlet av NJFF, og at NJFF og selskapet på sine nettsider formidler inntrykk av at forsikringen dekker jegeres og fiskeres behov, er et moment som må virke inn på selskapets rådgivnings- og opplysningsplikt.

Ettersom selskapet på sine nettsider reklamerer med at vilkårene for 2021 omfatter "arrangementer og utflukter", må selskapet ha sett et behov for endring.

Selskapet avviser ytterligere ansvar, og anfører at vilkårene ikke omfatter utgifter til leie av jaktterreng. Selv om sikrede har forsikringsavtale forhandlet frem av NJFF, og dermed har fått en god rabatt, er sikredes forsikringsvilkår alminnelige vilkår for Reise Pluss. Vilkårene er ikke spesielt utformet for NJFF, og er derfor heller ikke endret i ordlyd eller i dekningsomfang. Selskapet viser

videre til at sikrede plikter å sette seg inn i sitt forsikringsforhold ved nytegnning og fornyelse, og at selskapet har informert om hva forsikringen omfatter i forsikringsavtalen.

Sikredes referanse til oppfatningen blant forsikringsmeglere er ikke relevant. Meglerne er ikke en del av selskapet, og selskapet er ikke bundet av deres tolkning av vilkårene. Selskapet viser også til at forsikringsmegleren har uttalt seg om avbestillingsdekningen, og for øvrig at han sier at sikrede har fått oppgjør i tråd med vilkårene.

Selskapet viser til at sikrede avbrøt sin reise 20.9.20, som var åtte dager etter at skaden inntraff. Reisen skulle ha vart til 9.10.20. Selskapet har hensyntatt at sikrede ikke reiste hjem da lege ble oppsøkt, men ventet til jaktuken var avsluttet. Sikrede hadde ikke forhåndsbetalt noe opphold etter 20.9.20, men hadde planlagt å kjøpe jaktkort. Kompensasjon for tapt ferie beregnes ut fra forhåndsbetalte utgifter til transport og losji, kurs og konferanser, forholdsmessig etter hvor mye av planlagt ferie som ble avbrutt.

Selskapet mener at grunneier må regnes som en utleier, som ved inngått leieavtale gir leietaker bruksrett til terrenget samt overnatting i en uke, uten noe ytterligere arrangement knyttet til dette. Sikrede har leid terreng de siste årene, slik som andre leier campingplass i flere år på rad. Selskapet kan ikke se at dette skal regnes som et kjøp av en billett til et arrangement, som en fotballkamp eller konsert.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for utgifter til leie av jaktterreng under reiseforsikringen.

Selskapet har akseptert erstatning for kr 42 380 for avbrutt ferie. Nemnda legger derfor til grunn at betingelsene for dekning for avbrutt ferie er tilfredsstillende.

Sikredes forsikring for avbrutt ferie omfatter "forhåndsbetalte billetter til arrangementer (fotballkamp, konsert o.lign.) du ikke fikk benyttet pga sykdommen/skaden". Spørsmålet er da om utgiftene sikrede har hatt til leie av jaktterreng og overnatting i perioden han var skadet kan regnes som forhåndsbetalte billetter til et arrangement i henhold til vilkårene.

Formuleringen "forhåndsbetalte" betyr at de aktuelle utgiftene må være betalt før skadetilfellet. På den fremlagte fakturaen er det notert at kr 60 000 ble betalt 2.9.20, og at de resterende kr 40 000 ble betalt 24.9.20. Sikrede ble skadet 12.9.20. Beløpet på kr 40 000 ble dermed betalt etter skadetilfellet, og kan ikke regnes som forhåndsbetalt.

Sikrede anfører at leie av jaktterreng er et "arrangement". Begrepet "arrangement" er synonymt med en "tilstelning" som er arrangert av en arrangør. Begrepet sier ingenting om hva tilstelningen kan gå ut på. Typiske eksempler på tilstelninger eller arrangement er som angitt i vilkårene fotballkamp, konserter og lignende. Begrepet angir heller ingen tidsbegrensning. Men begrepet forutsetter at det er en arrangør som planlegger og presenterer arrangementet for deltagerne.

Sikrede krever dekning for utgifter til leie av et jaktområde og til overnatting på området. Utgiftene er betalt til grunneier/utleier. Nemnda mener dette er betaling for en bruksrett til området hvor rypejakten skulle finne sted. Utleier stiller området til disposisjon for sikrede, men har etter det opplyste ikke noen andre funksjoner i forbindelse med jakten. Selve jakten var det sikrede selv som stod for, og utleier tilbød ikke noe opplegg og hadde heller ingen regi i forbindelse med jakten. Nemnda kan derfor ikke se utleier som en arrangør for jakten. Sikredes utgift kan i så fall heller ikke regnes som en utgift til et arrangement.

Sikrede anfører at selskapet på sine nettsider oppgir at forsikringen dekker forhåndsbetalte billetter til "arrangementer og utflukter", og at utgifter til jakt- og sportsfiske må klart anses som

likestilt med utgifter til sportsarrangementer eller musikkfestivaler. Det er vilkårene i den inngåtte avtalen som er avgjørende for sikredes krav. Ordlyden på nettsiden er derfor ikke avgjørende.

Sikrede anfører også at jaktkortet tilsvarer jaktverdenens billett, som er noe man må kjøpe for å kunne delta på jakt. Nemnda forstår det slik at jaktkortet er et bevis på retten til å jakte i et gitt område i et visst tidsrom. Nemnda er enig i at jaktkortet kan sammenlignes med en billett i den forstand at en billett er et bevis for at man har betalt for en tjeneste. Det sentrale er imidlertid at jaktkortet ikke knytter seg til et arrangement.

Sikrede har vist til at også forsikringsmeklerne forstår jakt- og fiskeavgift som omfattet av vilkåret, og at utgiften ville vært dekket under avbestillingsdekningen dersom skaden hadde oppstått før avreise. Hvorvidt utgiften ville vært dekket under avbestillingsdekningen er ikke er avgjørende for spørsmålet om dekning under reiseavbruddsdekningen. For øvrig skriver forsikringsmeklerne at de oppfatter at sikrede har fått oppgjør i tråd med vilkårene.

Sikrede viser til at selskapet har risikoen for uklare vilkår, og at avtalevilkår ved tvil skal tolkes til fordel for forbrukeren, jf. avtl. § 37 første ledd nr. 3. Nemnda kan ikke se at vilkårene er uklare.

Etter dette er sikredes krav om dekning av leieutgifter til jaktterreng og overnatting ikke omfattet av forsikringen.

Sikrede anfører subsidiært at selskapet har brutt informasjonsplikten i fal. § 2-1, som bl.a. pålegger selskapet å informere om vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til hva sikrede med rimelighet kunne forvente. Det kan i utgangspunktet ikke regnes som en vesentlig begrensning i en reiseforsikring at den ikke omfatter utgifter til leie av jaktterreng. En reiseforsikring er knyttet til en reise, og leie av jaktterreng for en sesong er noe annet enn en reise. Sikrede anfører imidlertid at forsikringsavtalen er en forsikring for jegere og sportsfiskere, ettersom den ble fremforhandlet av NJFF, og at begrensningen burde vært tydelig kommunisert.

Nemnda forstår det slik at NJFF har fremforhandlet en kollektiv avtale for sine medlemmer. Dette har gitt medlemmene en rabattert Reise Pluss-dekning. Det fremgår ikke av forsikringsbeviset at sikredes forsikring er en spesialforsikring for jegere/fiskere, kun at det er en alminnelig Reise Pluss-avtale. At det er en Reise Pluss-forsikring innebærer at avtalen kan omfatte mer enn en standard reiseforsikring, men det er uansett vilkårene i sikredes avtale som gjelder for sikrede. Nemnda kan ikke se at NJFFs rolle i forhandlingen av avtalen gjør at innholdet i avtalen skal forstås annerledes enn den naturlige språklige forståelsen av ordlyden. Nemnda mener at ordlyden gir en klar avgrensning av hva som dekkes og kan ikke se at sikrede hadde noen rimelig forventning om en annen tolkning av ordlyden.

Dersom utgiftene til jaktterreng ikke er å anse som en arrangementskostnad, anfører sikrede at selskapet plikter å også trekke inn utgiftene på kr 89 629 som beregningsgrunnlag for tapt ferie. Nemnda forstår saken slik at selskapet la dette beløpet til grunn for sin beregning da det utbetalte kr 42 380 i erstatning for tapt ferie og utgifter til sykehustransport. Nemnda antar derfor at sikrede mener at begrensningen på kr 1 500 pr. dag ikke kan komme til anvendelse. Dette beløpet er imidlertid satt som en begrensning uavhengig av reisens pris, og kommer til anvendelse hvis dagsbeløpet beregnet med utgangspunkt i reisens pris er høyere enn kr 1 500 pr. dag. Vilårene åpner ikke for at man kan se bort fra beløpsbegrensningen selv om det reelle tapet er større.

Det er enighet mellom partene om at antall tapte feriedager er 28. Det maksimale erstatningsbeløpet for tapt ferie utgjør dermed kr 42 000. Sikrede har fått utbetalt dette beløpet i tillegg til erstatning for transport til lege på kr 380.

Sikrede har etter dette ikke ytterligere krav under forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).